

בנק ישראל

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

תוכן עניינים

א.	דברים כלליים	3
ב.	דיוני ועד המסלקה בשנת 2009	6
ג.	מסלקת הבנקים - נתונים כספיים וכמותיים בשנת 2009	16
ד.	אירועים משמעותיים במסלקת הבנקים	26
ה.	קודי מוטב לשימוש בשוברי גבייה ללקוחות הבנקים	28
ו.	הגוף ליישוב חילוקי דעות בין הבנקים	28

נספחים

נספח א' - חברי ועד המסלקה וממלאי מקומם	30
נספח ב' - חברי המסלקה ומערך הייצוגים	31
נספח ג' - השינויים בכללי המסלקה, בנספחים ובתקנים בשנת 2009	33
נספח ד' - המבררים במסגרת הגוף ליישוב חילוקי דעות בין חברי המסלקה	35
נספח ה' - ועדות המשנה שפעלו בשנת 2009	36

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

על פי חלק א', פרק 101, סעיף ה' לכללי המסלקה, מוגש בזה לחברי מסלקת הבנקים דין וחשבון על פעולות ועד המסלקה בשנת 2009.

דוח זה נסב על התקופה, שהחלה ביום 1 בינואר 2009 והסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009.

א. דברים כלליים

1. ועד המסלקה

מסלקת הבנקים (להלן: "המסלקה") מנוהלת על ידי ועד המסלקה, המונה 14 חברים, שממנה נגיד בנק ישראל או מי שהוסמך על ידו. מחצית מהחברים הם מקרב עובדי בנק ישראל, ומחציתם - מהמערכת הבנקאית. כל חברי המסלקה פועלים על פי "כללי המסלקה" (הידועים בשם הקודם - "תקנות המסלקה"), אשר נקבעים על ידי ועד המסלקה. ועד המסלקה מתכנס בהתאם לצורך, ומפרסם אחת לשנה דוח על פעילותו. תפקידו העיקרי של ועד המסלקה הוא הסדרה של העברת הממסרים והסליקות בין הבנקים. רשימה של חברי ועד המסלקה וממלאי מקומם מובאת בנספח א' לדוח.

2. מסלקת הבנקים

מסלקת הבנקים מורכבת ממסלקת הנייר (הצ'קים והממסרים הידניים) ומהמסלקה האוטומטית - מרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב).

המסלקה פועלת על פי הסכם בין חבריה – התאגידים הבנקאיים בישראל, בנק הדואר ובנק ישראל. חלק מחברי המסלקה פועלים ישירות במסלקה, וחלק מיוצגים בה על ידי בנקים אחרים. הבנקים הפועלים ברשות הפלסטינית הם גם חברי מסלקה, והם מיוצגים על ידי שלושה תאגידים בנקאיים בישראל.

נתונים כספיים וכמותיים של מסלקות הנייר ומס"ב מפורטים בפרק ג' להלן.

2.א. מסלקת הנייר (הצ'קים) - עיקר הממסרים המוצגים על ידי הבנקים במסלקת הנייר

הם צ'קים, המוצגים היום רק בשיטה האלקטרונית. נוסף על כך מוצגים גם ממסרים לא ממוגנטים (ממסרים ידניים).

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

2.ב. מרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב) - מס"ב הוא גוף שבו נסלקות התנועות הבין-בנקאיות האוטומטיות שאינן בנייר או במזומן. גם מוסדות שאינם בנקים מעבירים למס"ב במישרין הוראות זיכוי וחייב על פי הרשאה.

3. חברי מסלקת הבנקים

מסלקת הבנקים מונה שלושים ושבעה חברים.

3.א. בסליקת ממסרים ממוגנטים בשיטה האלקטרונית פועלים 8 בנקים במעמד של משתתפים ו-28 בנקים במעמד של מיוצגים, מהם 16 בנקים בתחום הרשות הפלסטינית.

3.ב. בנק BNP PARIBAS אינו משתתף ואינו מיוצג בסליקת הממסרים הממוגנטים בשיטה האלקטרונית.

3.ג. 13 בנקים משתתפים במישרין בסליקת ממסרים שאינם ממוגנטים ו-24 מיוצגים בה, מהם 16 בנקים בתחום הרשות הפלסטינית.

3.ד. באישור מ"מ יו"ר ועד המסלקה ייצוג סניפי הבנקים הפועלים ברצועת עזה הופסק על ידי "בנק הפועלים" ב-1 בינואר 2009, ועל-ידי "בנק דיסקונט" ב-10 בינואר 2009.

רשימת חברי המסלקה ומערך הייצוגים מוצגת בנספח ב' לדוח.

4. ימי פעילות המסלקה

4.א. המסלקה פועלת בכל יום עסקים בנקאי כאמור בהוראות הבנקאות (שירות ללקוח) התשנ"ב-1992.

4.ב. המסלקה אינה פועלת בימי ו' ובערבי חג (למעט ערב פורים, ערב יום העצמאות וערב תשעה באב), אלא במוצאי השבת או החג.

4.ג. הממסרים מועברים בשני מושבים: המושב הראשון - הצגה והחזרה של ממסרים לא ממוגנטים; המושב השני - הצגה והחזרה של ממסרים ממוגנטים (צ'קים), בשיטה האלקטרונית.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

4.ד. מועדי המושבים:

במוצאי שבת ובחג	בימי חול	
22:30	22:30	המושב הראשון
23:00	01:00 (למחרת)	המושב השני

הערות:

- בתקופת שעון הקיץ מתקיים מושב שני במוצאי שבת או חג בחצות במקום ב-23:00.
- ביום ה-15 בחודש (או במוצאי שבת או חג החל ב-16 בחודש) מתקיים מושב שני בשעה 2:00 (למחרת).

ב. דיוני ועד המסלקה בשנת 2009

בשנת 2009 התקיימו שבע ישיבות של ועד המסלקה.

להלן הנושאים העיקריים שנדונו בישיבות:

1. טיוטת חוק עיצור צ'קים.
2. הדמיית צ'קים (Imaging).
3. ממסרים ידניים.
4. עדכון והתאמה של הנספחים והטפסים לכללי המסלקה.
5. תקן הצ'ק האחיד.
6. סליקת החזרות זיכויים באמצעות מס"ב.
7. שדרוג הדיווח של בנק ישראל בגין קודי מוטב עבור שוברי גבייה במדיה ממוכנת.
8. אופן סליקת שוברי גבייה.
9. תיקון ההתחשבנות בין הבנקים בגין סליקה אלקטרונית.
10. סכום האחריות של בנק מציג.
11. שינוי שורת הקידוד המגנטי.
12. שינוי במבנה רשומה בדיווח של הבנקים למס"ב, וממס"ב לבנקים.
13. ייצוג בנק "מסד" ו"בנק אוצר-החייל" על-ידי "הבנק הבינלאומי".
14. מסלול גיבוי להעברת הקבצים באמצעות קלטת.
15. הקדמת מושב שני בערב יום העצמאות.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

להלן ההחלטות שהתקבלו בנושאים העיקריים שנדונו בישיבות:

1. טיוטת חוק עיצור צ'קים

טיוטה של הצעת חוק הסליקה האלקטרונית של צ'קים, תשס"ח-2008 (חוק עיצור צ'קים) הופצה לבנקים לפני כשנתיים, והתקיימו התייעצויות עם נציגי הבנקים. משמעות טיוטת החוק היא, שהצ'קים יישארו בבנקים המציגים, ולא יועברו אל הבנקים הנמשכים, וכתחליף יועברו לבנקים הנמשכים קבצים של תצלומי הצ'קים. תצלומי הצ'קים יהיו המסרים המחייבים מבחינה משפטית ועסקית.

בנושא חלוקת האחריות בין הבנקים כלפי הלקוח מוצע בטיטה, כי הבנק הנמשך יהיה אחראי באופן מלא כלפי הלקוח, שכן זה הבנק שהלקוח מכיר. יחד עם זאת מוצע הסדר בין הבנקים, שלפיו הבנק המציג יהיה אחראי כלפי הבנק הנמשך במקרה שהבנק הנמשך השמיד צ'ק שסכומו מעל 100 אלף ש"ח עד להתיישנות הצ'ק. לגבי צ'קים שסכומם עד 100 אלף ש"ח הבנק המציג יהיה אחראי כאמור עד לתקופה של שלושה חודשים, ואחריה האחריות תעבור לבנק הנמשך.

הדיונים בנושא זה התקיימו בוועדת ההיגוי לעניין עיצור צ'קים, ולא בוועד המסלקה.

לאחר סיום הדיונים בוועדת ההיגוי הועבר הטיפול בתזכיר החוק למשרד המשפטים להמשך תהליך החקיקה. משרד המשפטים ביקש את תגובת איגוד הבנקים לטיטת החוק. איגוד הבנקים תמך בטיטת החוק, והתייחס ליעול מהלך הסליקה בעידן עיצור הצ'קים, אולם כנגד זאת ביקש כי הכללים והתקנות שאמורים לנבוע מכוח החוק ייקבעו בד בבד עם התקדמות הליכי חקיקת החוק כמקשה חקיקתית אחת.

תגובת איגוד הבנקים נידונה בוועדת ההיגוי לעניין עיצור צ'קים, וזו סיכמה על התקדמות בהליכי החקיקה.

הוקם צוות משנה של ועד המסלקה לקביעת העקרונות לביצוע הצעת החוק. פרוט בסעיף 2 להלן.

2. הדמיית צ'קים (Imaging)

הדמיית צ'קים היא צילום צ'קים המוצגים בבנק המציג והעברתם אל הבנק הנמשך. הדמיית הצ'קים נועדה לסייע לבנקים בעיבוד היומי עם התקצרות חלון הזמן כתוצאה מהארכת יום העסקים. כל עוד לא התקבל חוק עיצור צ'קים, ההדמיה אינה תחליף מספק לצ'ק.

לעת עתה, על פי החלטת ועד המסלקה, על הבנקים לערוך ניסויים של העברת תצלומי הצ'קים ביניהם: על הבנק המציג להגיש לבנק הנמשך קובץ ובו תצלומי הצ'קים, נוסף על הצ'קים הפיזיים. לצורך זה הקימו כל הבנקים מערכות משוכללות לצילום איכותי של צ'קים - פנים וגב. לשם העברת הקבצים של תצלומי הצ'קים ביניהם הקימו הבנקים רשת מתקדמת של תקשורת. כיום הניסויים נמצאים בשלבים מתקדמים מאוד.

המועד הסופי להחלתה של ההדמיה ייקבע בהמשך (בכפופות להחלטתו של חוק עיצור צ'קים).

התקנים בנושא ההדמיה ועקרונות העבודה בין הבנקים נדונים באמצעות ועדת משנה, שנמצאת בשלבים מתקדמים להכנת המלצותיה. עיקרי הנושאים הנמצאים בטיפול הועדה: כללים לטיפול בהחזרות, טיפול בשגויים וחריגים, כללי דיווח יומי על חוסרים ועודפים, כללים לאחזור נתונים במקרה של בקשה מהבנק הנמשך, אחריות וסטנדרטים לאיכות התמונה ואופן שמירת הצ'ק הממוחשב בבנק המציג ועוד.

3. ממסרים ידניים

במושב הראשון של המסלקה מועברות ההצגות וההחזרות של הממסרים הלא-ממוגנטים - ממסרים המועברים בין הבנקים בצורה ידנית: חיובים וזיכויים ידניים, החזרות של חיובים וזיכויים ידניים, זיכויים של שוברי גבייה, תשלומים בגין הנפקות ניירות ערך ועוד. בשנים 2008 ו-2009 התקיימו בישיבות ועד המסלקה התייעצויות רבות, וננקטו מספר פעולות להפסקת העברת הממסרים הלא ממוגנטים. במקביל החליט ועד המסלקה בישיבתו מיום 16 ביולי 2009 על הקמת ועדת משנה, למציאת פתרון להפסקת הסליקות הידניות.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

להלן המלצות ועדת המשנה שנידונו והתקבלו בוועד המסלקה:

- א. **החזרות זיכויים** - ב-13 בדצמבר 2009 החלה בבנקים סליקת החזרות זיכויים על ידי מערכת ממוכנת באמצעות מס"ב, (ראו סעיף 6 להלן).
 - ב. **זיכויים של קופות גמל** - על הבנק שבו מנוהל חשבון המעסיק לבצע את ההעברה הכספית המרכזת לקופת הגמל באמצעות מס"ב, והמעסיק יעביר לקופת הגמל רשימה שעל פיה תזכה הקופה את עמיתה.
 - ג. **חיובי ריבית בין הבנקים** - יש לבצע את החיובים בחיוב על-פי הרשאה במס"ב או שהבנק המחויב יבצע את הפעולה במערכת זה"ב; זאת על ידי חיוב עצמו וזיכוי הבנק האמור להיות מזוכה.
 - ד. **זיכויים באמצעות שוברי גבייה** - הוחלט על מעבר לסליקה אלקטרונית בשנת 2010, והנושא נמצא בטיפול של ועדת משנה, (ראו סעיף 8 להלן).
- להלן המלצות ועדת המשנה בנושאים שבדיון, שלא התקבלה עליהם החלטה בוועד המסלקה:
- א. **העברת מזומנים** - מקרים שבהם לקוח מזדמן מבקש להעביר מזומן לבנק אחר. פעולה זו אינה מזוהה כהעברת מזומן, וחלק מהבנקים מבצעים אותה באמצעות הסליקה הידנית. הפתרון המוצע הוא לפתח בבנקים ובמס"ב אפיון מיכוני לביצוע פעולות אלה באמצעות מס"ב.
 - ב. **סליקת חיובים בגין שטרות** - כיום חיובים בגין שטרות מועברים בין הבנקים כחיוב ידני במסלקה. הפתרון המוצע הוא כי חיובים אלה יבוצעו באמצעות מס"ב על ידי חשבון מעבר עם פיתוח מערכת מיוחדת לכך בכל בנק.
 - ג. **חיובים בגין צ'קים עודפים וכתבי שיפוי** - במקרה שנשלח צ'ק עודף בסליקה אלקטרונית, הבנק שבו הוצג הצ'ק מחייב את הבנק הנמשך באמצעות חיוב ידני. חיובים ידניים מבוצעים בין הבנקים עבור כתבי שיפוי בגין צ'קים שאבדו. הפתרון המוצע הוא כי חיובים אלה יבוצעו על ידי הבנקים באמצעות סליקה אלקטרונית תוך שימוש בקוד / סימון מיוחד.
 - ד. **זיכויים וחיובים ידניים** - בכל בנק יפתח חשבון מעבר שאליו יועברו פעולות אלה באמצעות מס"ב.
 - ה. **תשלומים בגין הנפקות ניירות-ערך** - הוצע לבחון שתי חלופות:

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

חלופה אחת - הסליקה תבוצע באמצעות מסלקת הבורסה לניירות ערך. רכז ההנפקה יבצע באמצעות חבר הבורסה המייצג אותו עסקאות מחוץ לבורסה עם חברי הבורסה שמייצגים את הרוכשים. חברי הבורסה שמייצגים את הרוכשים יאשרו (על פי הוראות שיקבלו מהרוכשים) את העסקה. מסלקת הבורסה תיתן הוראה למערכת זה"ב לחייב את חשבון חברי הבורסה המייצגים את הרוכשים, ולזכות את חשבון חבר הבורסה המייצג את רכז ההנפקה. מייד לאחר אישור ממערכת זה"ב על ביצוע סליקת הכספים יועברו ניירות הערך מחשבון הבנק המרכז (המייצג את רכז ההנפקה) לחשבון הבנקים המייצגים את הרוכשים.

אם לא יתאפשר לממש חלופה זו תיבחן החלופה השנייה: הבנקים יזכו את רכזי ההנפקה באמצעות מס"ב או מערכת זה"ב (בהתאם לסכום).

החלופה הראשונה נמצאת בבדיקה בבורסה לניירות ערך, וועד המסלקה ממתין לתוצאותיה. באם חלופה זו לא תתקבל, יוחלט על מעבר לחלופה ב'.

ועדת המשנה של הסליקה הידינית תתכנס שוב בתחילת שנת 2010 כדי לקבל החלטה בדבר פתרון כולל לכל הנושאים שטרם הוחלט בהם. פתרון שהוצע בוועד המסלקה הוא זיכוי של חשבון או חשבונות מעבר. אם פתרון זה יתקבל ייקבעו מועד לחיוב/זיכוי בין הבנקים במס"ב ומועד להעברת החומר פיזית בין הבנקים.

4. עדכון והתאמה של הנספחים והטפסים לכללי המסלקה

בספטמבר 2008 פורסם עדכון של כללי המסלקה (בשם הקודם - תקנות המסלקה), שהסדירו את סליקת הממסרים הידיניים והצ'קים ואת הסליקה האוטומטית במס"ב.

עדכון כללי המסלקה עיקרו התאמת הכללים להחלטות שהתקבלו בעבר בוועד המסלקה, וטרם עודכנו בהתאם להן. נוסף על כך הוכנסו בכללים שינויים שנבעו מהפעלתה של מערכת זה"ב בסוף חודש יולי 2007, והכללים הותאמו לאמצעים המשמשים את הבנקים כיום. כך למשל, מאחר שכל הצ'קים נסלקים עתה בשיטה האלקטרונית, בוטלו כל הסעיפים המתייחסים לסליקה בשיטה המגנטית (הלא אלקטרונית).

בהתאם לכך עודכנו במהלך שנת 2009 הנספחים, הטפסים, התקנים והמפרטים של כללי המסלקה.

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

כל העדכונים התקבלו בהחלטות ועד המסלקה, והם מפורסמים באתר האינטרנט של בנק ישראל.

עיקרי השינויים בכללי המסלקה, בנספחים, בטפסים, בתקנים ובמפרטים מובאים בנספח ג' לדוח זה.

5. תקן הצ'ק האחיד

בשנת 2009 נקבע תקן הצ'ק האחיד. ועד המסלקה קיבל את המלצות ועדת המשנה בעניין הצ'ק האחיד, למעט המלצתה להוספת ה-IBAN על הצ'ק; עם זאת הוא נתן את הסכמתו להדפסה נוספת של הנתונים המגנטיים על גבי הצ'ק, כדי לאפשר טיפול בממסרים קרועים-חלקית, ובמקרים אחרים שבהם הנתונים המגנטיים אינם קריאים.

ועדת המשנה תתכנס בשנת 2010 לקביעת מועד להדפסת צ'קים אחידים לפי התקן החדש, וגיבוש הנחיות להדפסת הצ'קים.

6. סליקת החזרות זיכויים באמצעות מס"ב

החזרות של זיכויים שגויים שהתקבלו מבנקים באמצעות מס"ב היו מבוצעות באופן ידני, או בזיכוי במס"ב על ידי הבנק שקיבל את הזיכוי השגוי. שיטה זו חייבה פעולה ידנית לשם קישור בין הזיכוי להחזרתו. במהלך השנים 2008 ו-2009 התקיימו דיונים רבים בעניין מיכון של החזרות אלה. בתחילת יולי 2009 החלו הבנקים בניסויים של תפעול מערכות להחזרה ממוכנת של זיכויים באמצעות מס"ב. לאחר תיאום עם הבנקים ומס"ב הוחל - ב-13 בדצמבר 2009 - בסליקה הממוכנת של החזרות זיכויים באמצעות מס"ב.

7. שדרוג הדיווח של בנק ישראל על קודי מוטב לשוברי גבייה במדיה ממוכנת

לקוחות המעוניינים להפיק שוברי גבייה הניתנים לתשלום בכל הבנקים צריכים לפנות תחילה אל הבנק שבו מתנהל חשבונם לשם קבלת קודי מוטב לשוברי הגבייה. אחר כך על הבנקים לפנות אל מזכיר ועד המסלקה כדי שהוא יקצה להם קודי מוטב. לאחר ההקצאה, מדווח בנק ישראל לכל הבנקים על הקצאות קודי המוטב.

במהלך שנת 2009 החל בנק ישראל לדווח לבנקים על הקצאת קודי המוטב של שוברי הגבייה השונים (פרט לאלה של קבלנים) במדיה ממוכנת. הדיווח מתבצע, על פי החלטת ועד המסלקה, בכל יום שלישי בשבוע, ומכיל את המידע החדש שהצטבר מאז הדיווח הקודם

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

(להלן: "הדלתא"). במקרה שבנק ירצה לקבל דיווח על קודי מוטב שהוקצו בעבר, ולא רק את הדלתא, יהא עליו לפנות אל מזכיר ועד המסלקה, ולפי הוראתו ימסור בנק ישראל לבנק זה בלבד את הנתונים המבוקשים.

נוסף על קודי מוטב אלו מנפיק בנק ישראל, לכל בנק שמבקש זאת, טווח של קודי מוטב לשוברי גבייה המיועדים לתשלום לקבלנים. ביום העסקים הראשון של כל חודש שולח בנק ישראל לכל הבנקים קובץ המפרט את הטווחים החדשים שהוקצו במהלך החודש הקודם. פניות ממוסדות בעניין מעבר לשוברי גבייה אופטיים נתקלו בהתנגדות נציגי הבנקים בוועד המסלקה. סוכם, שאם בנק ירצה לעבור לשוברי גבייה אופטיים, שוברים מסוג זה ייגבו אך ורק אצלו, ולא יועברו כממסרים בין הבנקים.

8. אופן הסליקה של שוברי גבייה

הוקמה ועדת משנה, שתפקידה לדון באופן סליקת שוברי הגבייה בין הבנקים. ועד המסלקה אישר את החלטות ועדת המשנה לעניין שוברי גבייה כדלקמן:

- א. שוברי הגבייה ייסלקו, בדומה לצ'קים, בשיטה האלקטרונית.
 - ב. לקליטת הקבצים האלקטרוניים יוקדש מושב של המסלקה אשר יתקיים באותה שעה שבה מתקיים המושב על הסליקה האלקטרונית של הצ'קים.
 - ג. השובר יועבר מהבנק הגובה לבנק המזוכה ביום גביית התשלום יחד עם העברת הצ'קים.
 - ד. דוח חוסרים/עודפים של השוברים יועבר לבנק הגובה בדומה להעברת דוח חוסרים/עודפים של הצ'קים. דרישה לקבלת שובר חסר תהיה רק על פי דרישת הלקוח או על פי דרישת הבנק במקרים חריגים.
 - ה. החל בחודש יולי 2010 תחל הסליקה האלקטרונית של שוברי הגבייה, ובחודש יוני 2010 ייערכו ניסויים ומבחנים לבדיקת המערכות של הבנקים והמערכות הבינבנקאיות לטיפול בנושא.
- ועדת המשנה תתכנס בתחילת שנת 2010 להשלמת הטיפול בנושאים שטרם טופלו.

9. תיקון ההתחשבנות בין הבנקים בגין סליקה אלקטרונית

אם התברר כי אחד הבנקים רשם באחת הסליקות ממסר בסכום שגוי, הוא נדרש לתקן את סכום הממסרים שהוא דיווח עליו מול הבנק שכנגד. ועד המסלקה החליט כי במקרה של טעות העולה על 10 מיליון ש"ח יתאפשר לתקן את הסכום השגוי שהבנק המציג רשם בדיווח למפקחת על המסלקה. הסכום יתוקן על ידי פנייה בכתב למפקחת על המסלקה של הבנק המציג ושל הבנק הנמשך עד 8:30 בבוקר של יום העסקים שלאחר יום הסליקה. המפקחת על המסלקה תתקן את הדיווח בהתאם לבקשת שני הבנקים, וכתוצאה מכך יתוקן הדיווח למערכת זה"ב עוד באותו הבוקר.

בהתאם לכך עודכן בכללי המסלקה סעיף ב, 5 לפרק 204. לפי התיקון:

"אם תתגלה, לאחר שידור תוצאות הסליקה למשתתפים, טעות בסכום העולה על 10 מיליון ש"ח, תינתן לבנק המציג ולבנק הנמשך אפשרות לבקש ממפקח המסלקה בכתב, עד 8:30 ביום העסקים שלאחר יום הסליקה, לתקן את סכום הצ'קים שרשם הבנק המציג בדיווח למפקח המסלקה".

10. סכום האחריות של בנק מציג

על פי כללי המסלקה בדבר האחריות הבנקים לנכונות סכום החיוב בפרק 211 סעיף ז(2) (ב')-

" האחריות לנכונות סכום החיוב היא כדלקמן:

(1) עד 3,000 ש"ח - אחריות חבר המסלקה המציג לנכונות סכום החיוב;

(2) מעל 3,000 ש"ח - אחריות חבר המסלקה הנמשך לנכונות סכום החיוב."

ועד המסלקה החליט להגדיל את סכום האחריות של הבנק המציג ולהעמידו על 5,000 ש"ח. כללי המסלקה עודכנו בהתאם.

נוסף על כך הוחלט לערוך בדיקה בדבר השפעת הגדלתו של הסכום על הבנקים, ואם יהיה צורך יועלה הנושא שוב לדיון בוועד המסלקה. מועד כניסת השינוי לתוקף - 1 ביולי 2009.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

11. שינוי שורת הקידוד המגנטי

ועד המסלקה, בישיבתו מיום 23 באפריל 2009, אישר את בקשת אחד מהבנקים לשינוי בשורת הקידוד המגנטי בצ'קים המשוכים על סניפיו, שינוי שנועד לצרכיו הפנימיים. השינוי הוא כי יש להשתמש בשתי הספרות מימין למספר הסניף בכל צירוף של ספרות במקום 00 כפי שקיים היום.

12. שינוי במבנה רשומה בדיווח של הבנקים למס"ב, ושל מס"ב לבנקים

הפיקוח על הבנקים העביר לאיגוד הבנקים את טיוטת התיקון לצו איסור הלבנת הון. בטיוטה הוכנס תיקון, המחייב שינוי במבנה הרשומה למס"ב וממס"ב: כאשר בנק בארץ המקבל סוויפט מבנק בחו"ל לשם העברת כסף ללקוח בבנק אחר דרך לקוח שלו (להלן: "בנק מתווך"). הבנק המקבל את הכסף מהבנק המתווך מעביר את הכסף אל הלקוח הסופי באמצעות מס"ב או באמצעות מערכת זה"ב. הלקוח הסופי חייב לקבל את כל פרטי מעביר הכסף יוזם ההוראה במלואם. הוקמה ועדת משנה לבחינת יישומה של ההוראה במס"ב.

13. ייצוג "בנק מסד" ו"בנק אוצר-החייל" על ידי "הבנק הבינלאומי"

בעקבות רכישת "בנק מסד" ו"בנק אוצר החייל", על ידי "הבנק הבינלאומי" יועבר ייצוג הבנקים האלה מ"בנק הפועלים" ל"בנק הבינלאומי". כפי שהוחלט בישיבות ועד המסלקה, "הבנק הבינלאומי" הפיץ לכל מסלקות הבנקים מסמך המרכז את השינויים בייצוג "בנק מסד" לשם היערכותם בסליקה הידנית ובסליקה האלקטרונית. מועד השינוי בייצוג של "בנק מסד" נקבע ל- 5 בפברואר 2010; מועד השינוי בייצוג של "בנק אוצר-החייל" טרם נקבע.

14. מסלול גיבוי להעברת הקבצים באמצעות קלטת

בכל יום מועברים הקבצים האלקטרוניים של הצ'קים דרך הכספת. הוקם מסלול גיבוי להעברת הקבצים בסליקה האלקטרונית באמצעות קלטת, והוא נבדק בהצלחה בניסוי שהתקיים בתאריך 23 בספטמבר 2009.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

15. הקדמת המושב השני בערב יום העצמאות

בוועד המסלקה התקבלה החלטה על הקדמת המושב השני בערב יום העצמאות לשעה 23:00.

סעיף א בפרק 202 בכללי המסלקה עודכן בהתאם:

"מועדי המושבים בערב יום העצמאות יהיו כדלקמן:

מושב 1- ערב יום העצמאות בשעה 22.30

מושב 2- ערב יום העצמאות בשעה 23.00."

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

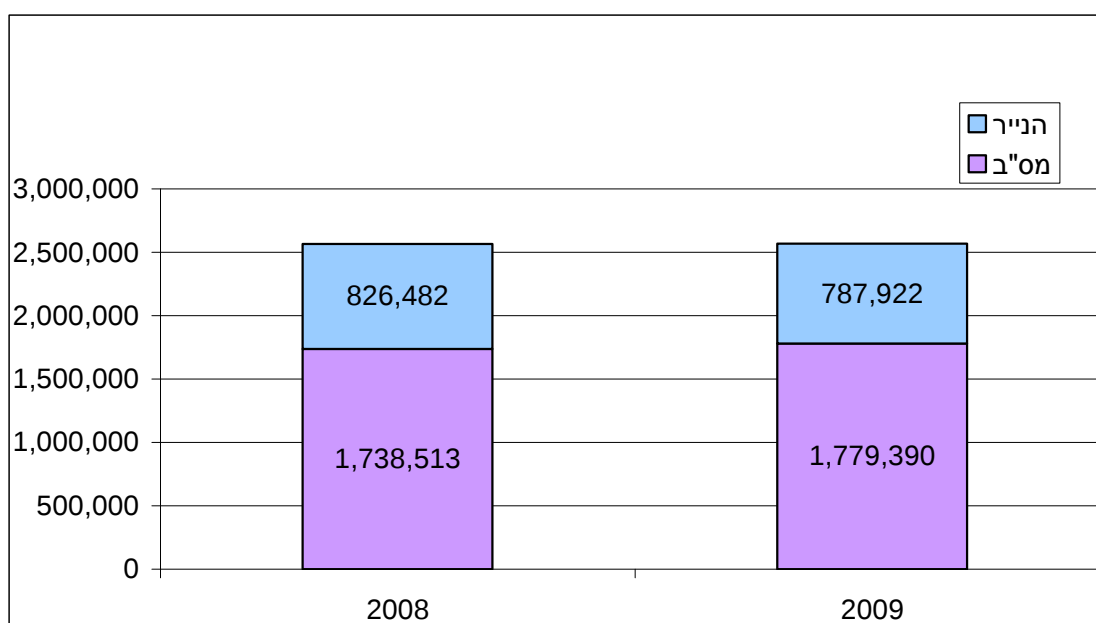
ג. מסלקת הבנקים - נתונים כספיים וכמותיים בשנת 2009

מסלקת הבנקים מורכבת כאמור ממסלקת הנייר (הצ'קים) והמסלקה האוטומטית (מס"ב).
דוח זה סוקר כאמור את התקופה שמ-1 בינואר 2009 ועד 31 בדצמבר 2009.

לוח 1: סיכום כספי של הפעילות במסלקות (במיליוני ש"ח)

אחוז גידול/ קיטון בשנת 2009	2009	2008	
-4.7%	787,922	826,482	הנייר
2.4%	1,779,390	1,738,513	מס"ב
0.1%	2,567,312	2,564,995	סה"כ

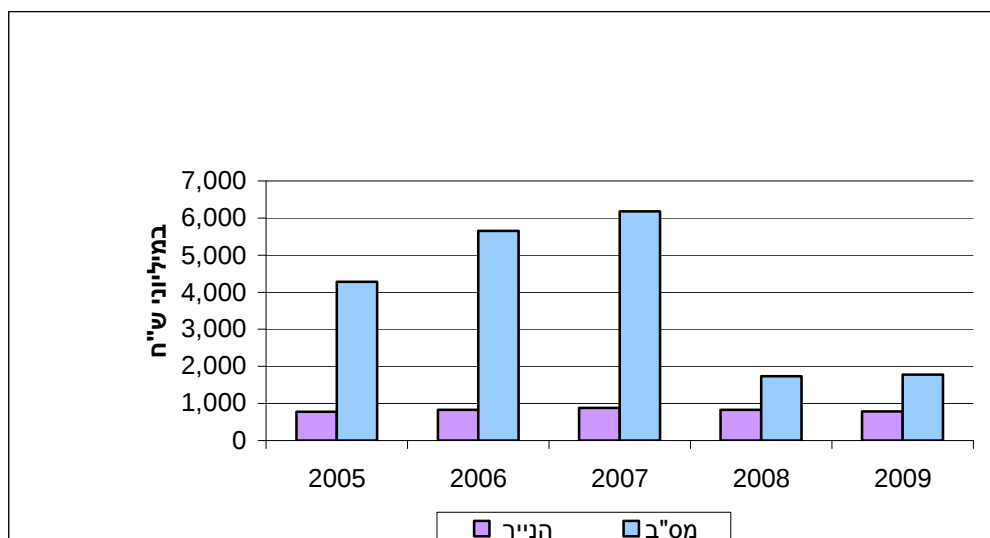
איור 1: סיכום כספי של הפעילות במסלקות, שנת 2009 לעומת שנת 2008 (מיליוני ש"ח)

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

בשנת 2009 חל גידול של 2.4% בפעילות מס"ב מ- 1,738 מיליארדי ש"ח ל- 1,779 מיליארדי ש"ח, לעומת זאת בפעילות מסלקת הנייר חל קיטון של 4.7% מ- 826 מיליארד ש"ח ל- 788 מיליארד ש"ח.

איור 2: סיכום פעילות במסלקות בשנים 2005-2009

בשנת 2008 חלה ירידה משמעותית בסכומים המועברים באמצעות מס"ב לעומת שנים קודמות הנובעת מהקמת מערכת תשלומים חדשה- מערכת זה"ב (זיכויים והעברות בזמן אמת) בשנת 2008. מגמת הירידה הופסקה בשנת 2009 אך עדיין שמרה על רמתה הנמוכה יחסית לשנים הקודמות.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

ג.1. מרכז סליקה בין-בנקאי - מס"ב

במרכז הסליקה הבין-בנקאי (מס"ב) נסלקות התנועות הבין-בנקאיות האוטומטיות שאינן בנייר או במזומן. גם מוסדות שאינם בנקים מעבירים למס"ב במישרין זיכויים וחובים.

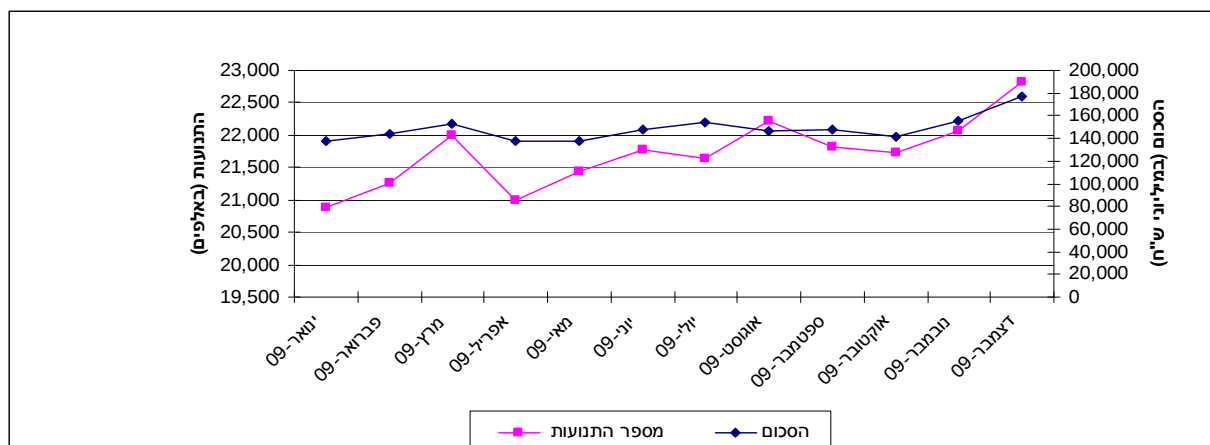
בשנת 2009 המשיכה חברת מס"ב בע"מ להרחיב את פעילותה. בין השאר, הוקמה במס"ב בדצמבר 2009 מערכת להחזרת זיכויים.

לוח 2 : פעילות מס"ב בשנת 2009

התנועות			
מספר התנועות	הסכום	סכום ממוצע לתנועה	
(באלפים)	(במיליוני ש"ח)	(בש"ח)	התקופה
20,886	137,360	6,577	ינואר-09
21,258	143,905	6,769	פברואר-09
21,988	152,790	6,949	מרץ-09
20,994	138,024	6,575	אפריל-09
21,430	137,600	6,421	מאי-09
21,766	147,380	6,771	יוני-09
21,650	153,843	7,106	יולי-09
22,224	146,158	6,577	אוגוסט-09
21,810	148,320	6,801	ספטמבר-09
21,729	141,462	6,510	אוקטובר-09
22,063	155,405	7,044	נובמבר-09
22,826	177,143	7,760	דצמבר-09
260,624	1,779,390	6,827	סה"כ בשנת 2009
254,213	1,738,513	6,839	סה"כ בשנת 2008
2.5%	2.4%	-0.2%	אחוז השינוי

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

איור 3: פעילות מס"ב בשנת 2009

לוח 3 : פעילות מס"ב לסוגיה בשנת 2009

תקופה	תנועות זיכויים (באלפים)	סכום הזיכויים (במיליוני ש"ח)	תנועות חיוביים (באלפים)	סכום החיוביים (במיליוני ש"ח)	תנועות החזר חיוביים (באלפים)	סכום החזר חיוביים (במיליוני ש"ח)
ינואר-09	7,629	115,852	12,787	20,963	470	545
פברואר-09	7,845	123,189	12,974	20,265	439	451
מרץ-09	8,185	130,698	13,351	21,621	452	471
אפריל-09	7,910	117,116	12,647	20,421	436	487
מאי-09	7,925	115,478	13,053	21,568	452	555
יוני-09	8,112	124,149	13,218	22,748	435	482
יולי-09	8,236	128,608	12,983	24,776	432	460
אוגוסט-09	8,487	122,234	13,295	23,512	442	412
ספטמבר-09	8,045	124,702	13,335	23,222	430	395
אוקטובר-09	8,042	117,456	13,194	23,565	493	441
נובמבר-09	8,210	131,007	13,396	23,997	457	401
דצמבר-09	8,853	152,133	13,517	24,577	457	433
סה"כ בשנת 2009	97,479	1,502,622	157,750	271,235	5,395	5,533

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

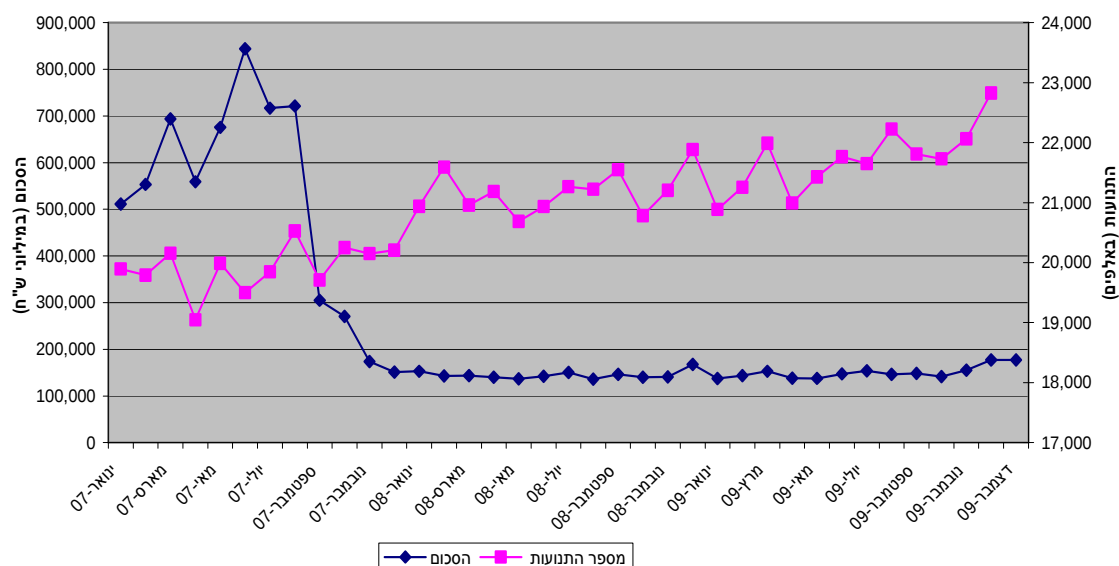
- א.** בדצמבר 2009 היו רשומים במס"ב 29,831 מוסדות פעילים, לעומת 28,351 מוסדות בדצמבר 2008, גידול של 5.2%, מספר הקבצים שהעבירו מוסדות אלו במהלך 2009 גדל ב- 7.5% - מ- 1.007 מיליון ל- 1.082 מיליון.
- ב.** מספר התנועות שמס"ב העבירה בנושא חיובים וזיכויים בלבד גדל ב-2.4% מ-249 מיליון בשנת 2008 ל- 255 מיליון בשנת 2009.
- ג.** הסכום הכספי של התנועות שהוצגו לבנקים בשנת 2009 הוא 1,774 מיליארדי ש"ח.
- ד.** בשנת 2009 ביצעה מס"ב עבור הבנקים 5.395 מיליון החזרות ממוכנות של חיובים על-פי הרשאה, והרחיבה את שירות ההחזרות לכ-205 מוסדות.
- ה.** בדצמבר 2009 היו רשומים במערכת הפקדות מעסיקים לקופות הגמל ולקרנות ההשתלמות 2,070 קודי מעסיקים פעילים, לעומת 1,836 קודים פעילים בדצמבר 2008, גידול של 12.7%. מוסדות אלו העבירו בשנת 2009 14.63 מיליון תנועות.
- ו.** הסכום הממוצע לתנועה במס"ב היה בשנת 2009 6,827 ש"ח, לעומת 6,839 ש"ח בשנת 2008.

לוח 4 : נתוני מס"ב לפי רכיבים בשנים 2007-2009

גידול בשנת 2009		2009		2008		2007		
התנועות (באחוזים)	סכום (באחוזים)	התנועות (במיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	התנועות (במיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	התנועות (במיליונים)	הסכום (מיליארדי ש"ח)	
1.2	2.0	97.5	1,502.6	96.3	1,472.8	93.0	5,940.0	זיכויים
3.1	4.0	157.7	271.2	152.9	260.8	146.0	235.0	חיובים
8.0	12.2	5.4	5.5	5.0	4.9	4.5	3.9	החזרת חיובים
2.5	2.3	260.6	1,779.3	254.2	1,738.5	243.5	6,178.9	סה"כ

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

איור 4: פעילות מס"ב בשנים 2007-2009

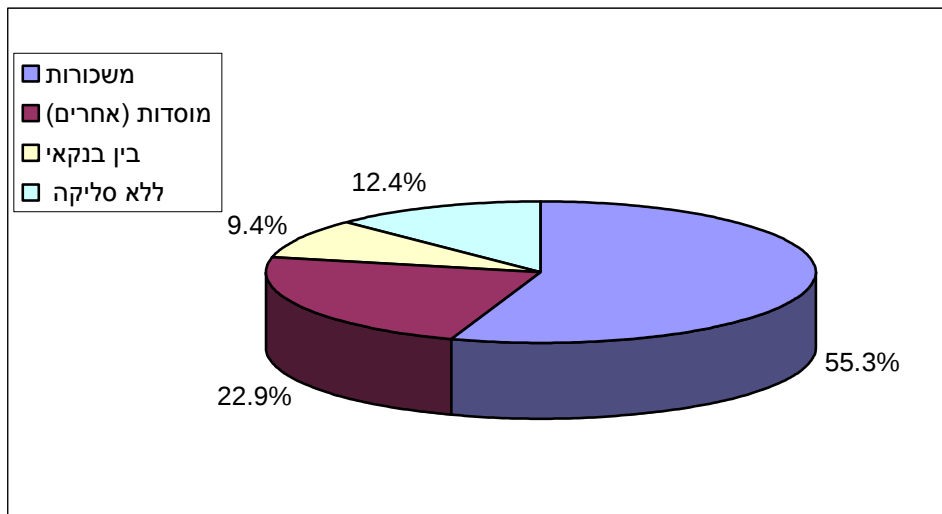
בשנת 2009 חלה מגמת עליה משנים קודמות הן בסכומים כ- 2.3% והן בתנועות כ-2.5%. השינוי הגדול (באחוזים) חל בהחזרות חיובים, גידול של 12.2% בסכומים וגידול של 8% בתנועות אולם היקפי הפעילות בו נמוכים מסך פעילות מס"ב. עיקר ההשפעה על הגידול בפעילות מס"ב חלה בפעילות הזיכויים גידול של 2% בסכומים המהווים גידול של כ-30 מיליארדי ש"ח.

לוח 5 : זיכויים לפי יעדים במס"ב בשנת 2009

סכום (במיליוני ש"ח)	תנועות (במיליונים)	סכום (במיליארדי ש"ח)	תנועות (באחוזים)	סכום (באחוזים)
181.3	53.9	12.1%	55.3%	12.1%
479.5	22.4	31.9%	22.9%	31.9%
518.4	9.1	34.5%	9.4%	34.5%
323.4	12.1	21.5%	12.4%	21.5%
1,502.6	97.5	100%	100%	100%

דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009

איור 5: זיכויים לפי יעדים במס"ב בשנת 2009 (לפי תנועות)

עיקר התנועות במס"ב בשנת 2009 היו העברות של משכורות כ-55.3% מסך פעילות מס"ב אולם היקפן הכספי היה הנמוך ביותר, כ-12.1% מסך פעילות מס"ב. לעומתן היקף התנועות הבין-בנקאיות היה הנמוך ביותר, כ-9.4% מסך התנועות במס"ב אך היקפן הכספי היה הגבוה ביותר, כ-34.5% מסך פעילות מס"ב.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

ג.2. מסלקת הנייר (הצ'קים)

רוב הממסרים המוצגים על ידי הבנקים במסלקת הנייר הם צ'קים, המוצגים היום רק בשיטה האלקטרונית ומהווים כ-95.2% מסך פעילות מסלקת הצ'קים כמפורט בלוח 6 להלן. נוסף עליהם מוצגים ממסרים לא-ממוגנטים, ממסרים ידניים, וכן החזרות של צ'קים וממסרים ידניים המהווים כ-4.8% מסך פעילות מסלקת הצ'קים.

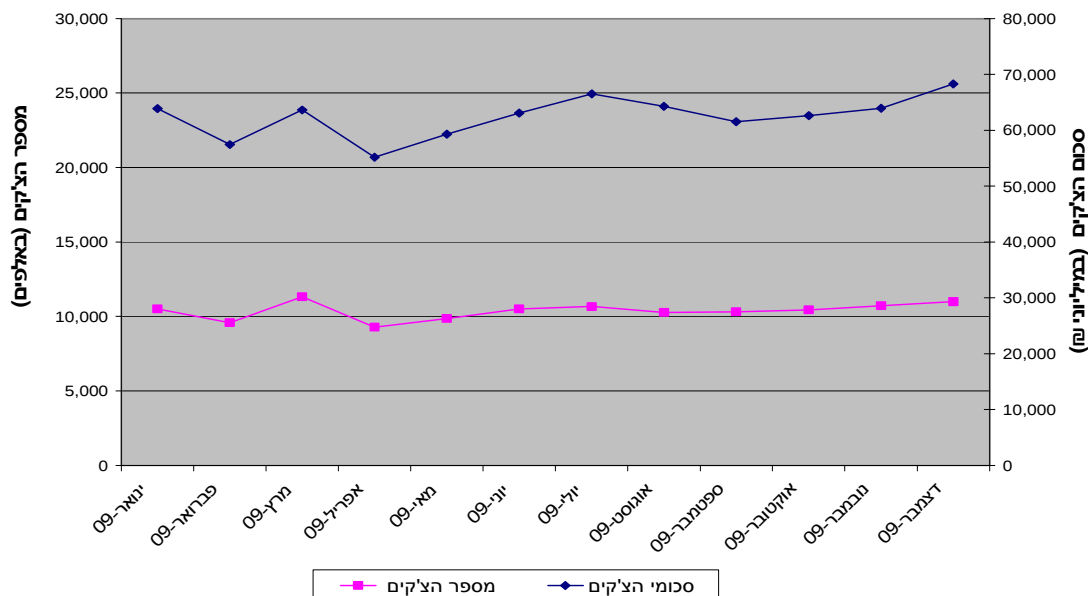
הסכום הממוצע לצ'ק היה בשנת 2009 6,023 ש"ח, לעומת 5,900 ש"ח בשנת 2008.

לוח 6: מסלקת הנייר בין הבנקים לפי רכיבים בשנת 2009 (במיליוני ש"ח)

תקופה	הצגות	החזרות	סה"כ	ממסרים ידניים			סה"כ מסלקת הנייר	אחוז הצ'קים	אחוז ממסרים ידניים
				חיובים	זיכויים	סה"כ			
ינואר-09	61,850	2,060	63,910	538	824	1,362	65,272	97.9%	2.1%
פברואר-09	55,657	1,802	57,459	665	795	1,460	58,919	97.5%	2.5%
מרץ-09	61,676	1,966	63,642	1,539	680	2,219	65,861	96.6%	3.4%
אפריל-09	53,493	1,686	55,179	1,351	552	1,903	57,082	96.7%	3.3%
מאי-09	57,578	1,749	59,327	3,104	738	3,842	63,169	93.9%	6.1%
יוני-09	61,077	2,007	63,084	2,887	604	3,491	66,575	94.8%	5.2%
יולי-09	64,378	2,140	66,518	3,159	804	3,963	70,481	94.4%	5.6%
אוגוסט-09	62,445	1,838	64,283	4,248	888	5,136	69,419	92.6%	7.4%
ספטמבר-09	59,852	1,691	61,543	3,781	743	4,524	66,067	93.2%	6.8%
אוקטובר-09	60,729	1,911	62,640	2,118	707	2,825	65,465	95.7%	4.3%
נובמבר-09	62,038	1,885	63,923	2,821	894	3,715	67,638	94.5%	5.5%
דצמבר-09	66,539	1,760	68,299	2,877	798	3,675	71,974	94.9%	5.1%
סה"כ בשנת 2009	727,312	22,495	749,807	29,088	9,027	38,115	787,922	95.2%	4.8%

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

איור 6: פעילות מסלקת הנייר בשנת 2009

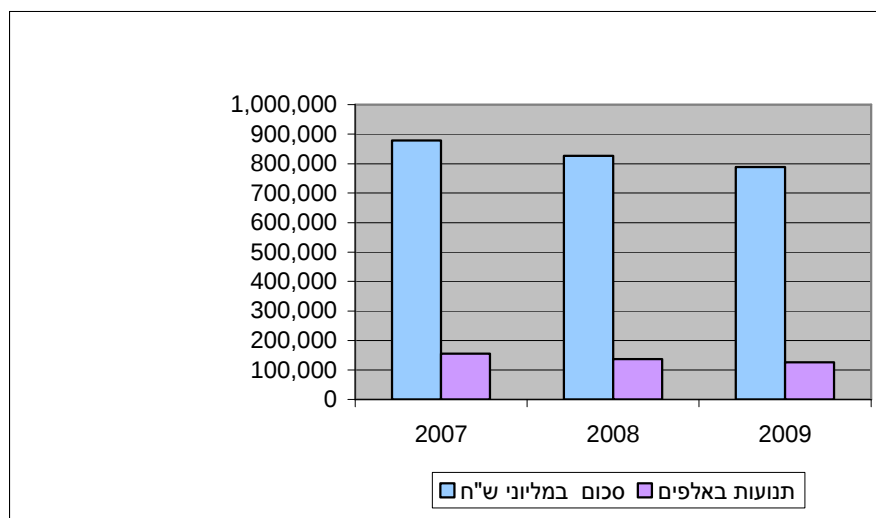
לוח 7: מסלקת הנייר בין הבנקים לפי רכיבים בשנים 2007-2009

סוג ממסר	2007		2008		2009		גידול/ קיטון בשנת 2009	
	התנועות	הסכום	התנועות	הסכום	התנועות	הסכום	התנועות	הסכום
	(באלפים)	(מיליוני ש"ח)	(באלפים)	(מיליוני ש"ח)	(באלפים)	(מיליוני ש"ח)	(באחוזים)	(באחוזים)
חיובים ידניים	2,737	54,836	1,742	21,360	1,748	29,088	0.3	36.2
זיכויים ידניים	435	51,492	251	4,999	595	9,027	137.1	80.6
סך ממסרים ידניים	* 3,172	106,328	* 1,993	26,359	* 2,343	38,115	17.5	44.6
הצגות צ'קים	148,254	748,528	131,739	776,264	121,258	727,312	-8.0	-6.3
החזרות צ'קים	3,508	23,601	3,609	23,859	3,249	22,495	-10.0	-5.7
סך צ'קים	151,762	772,129	135,348	800,123	124,507	749,807	-8.0	-6.3
סך- הכל	154,934	878,457	137,341	826,482	126,850	787,922	-7.6	-4.7

* כמות התנועות לגבי ממסרים הינם הערכות המתבססות על דיווח לגבי יום אחד בחודש.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

איור 7: פעילות מסלקת הנייר בשנים 2007-2009

בשנת 2009 חלה ירידה של כ-6.3% בסכומי הצ'קים וכ-8% בתנועות הצ'קים, לעומת זאת בממסרים הידניים חל גידול של כ-44.6% בסכום הממסרים הידניים וכ-17.5% בסך תנועות הממסרים הידניים. בסך הכול בפעילות מסלקת הצ'קים חלה ירידה.

לוח 8: נתונים על סכומי הצגה והחזרה של צ'קים בשנת 2009

אחוז ההחזרות		סה"כ צ'קים		צ'קים שהוחזרו		צ'קים שנמשכו		
סכום	כמות	סכום	כמות	סכום	כמות	סכום	כמות	
ב- %	ב- %	במיליוני ₪	באלפים	במיליוני ₪	באלפים	במיליוני ₪	באלפים	
3.2	3.0	63,910	10,512	2,060	312	61,850	10,200	ינואר-09
3.1	2.8	57,459	9,580	1,802	265	55,657	9,315	פברואר-09
3.1	2.6	63,642	11,317	1,966	298	61,676	11,019	מרץ-09
3.1	2.7	55,179	9,292	1,686	255	53,493	9,037	אפריל-09
3	2.5	59,327	9,870	1,749	244	57,578	9,626	מאי-09
3.2	2.6	63,084	10,518	2,007	272	61,077	10,246	יוני-09
3.2	2.5	66,518	10,672	2,140	266	64,378	10,406	יולי-09
2.9	2.5	64,283	10,270	1,838	259	62,445	10,011	אוגוסט-09
2.8	2.4	61,543	10,320	1,691	247	59,852	10,073	ספטמבר-09
3.1	2.8	62,640	10,444	1,911	297	60,729	10,147	אוקטובר-09
3	2.5	63,923	10,714	1,885	269	62,038	10,445	נובמבר-09
2.6	2.4	68,299	10,998	1,760	265	66,539	10,733	דצמבר-09
3.0	2.6	749,807	124,507	22,495	3,249	727,312	121,258	סה"כ בשנת 2009

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

ד. אירועים משמעותיים במסלקת הבנקים

החודש	האירוע
ינואר 2002	סליקת תוצאות משיכת מזומנים במכשירי ATM באמצעות מס"ב.
אוגוסט 2003	כניסה-לתוקף של הצו לאיסור הלבנת הון.
יולי 2005	הפרדת ההתחשבנות בין הלקוחות לבין הבנקים בערך יום T, ובין הבנקים לבין עצמם בערך יום T+1.
אוגוסט 2005	כניסת חוק איסור מימון טרור.
נובמבר 2005	החלת הסליקה האלקטרונית של צ'קים כחובה.
דצמבר 2005	תחילת שידור התוצאות של סליקת הצ'קים מהבנקים אל בנק ישראל.
פברואר 2006	הארכת יום העסקים עד 18:30, ושינוי מועדי הסליקה בהתאם.
יולי 2007	תחילת ההפעלה של הדמיה וצילום של צ'קים בין הבנקים.
יולי 2007	רפורמה במערכת התשלומים והסליקה השקת מערכת זה"ב בבנק ישראל.
יולי 2007	דחיית ההתחשבנות בגין הסליקה הבין-בנקאית ליום העסקים הבא, ללא שינוי יום הערך; משמע שהלקוחות יזוכו/יחויבו בערך יום T, והבנקים - בערך יום T+1.
יולי 2007	ביטול רישום פעולות בערך רטרואקטיבי כדי שיתרות הבנקים יהיו סופיות.
יולי 2007	איחוד של מושבי הסליקה להצגות והחזרות של זיכויים וכן של מושבי הסליקה להצגות והחזרות של חיובים.
אוקטובר 2007	הגבלת ההעברה במס"ב לסכום של 3 מיליון ש"ח; מעל סכום זה ההעברה היא במערכת זה"ב בלבד.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

החודש	האירוע
מאי 2008	תחילת ההפעלה של שיטת הקצאת טווחים של קודי מוטב עבור פרויקטים קבלניים בשל הסדרת התשלום לחשבונות הליווי בלבד.
יוני 2008	הודעות הניתנות על פי כללי המסלקה מועברות למסלקות הבנקים באמצעות הדואר האלקטרוני בלבד ולא בנייר.
ספטמבר 2008	עדכון והתאמה של "תקנות המסלקה" ל"כללי המסלקה", והעלאתם לאתר האינטרנט של בנק ישראל.
ינואר 2009	הפסקת הייצוג של סניפי הבנקים הפועלים ברצועת עזה.
יולי 2009	עדכון הנספחים, התקנים והמיפרטים של כללי המסלקה והעלאתם לאתר האינטרנט של בנק ישראל.
יולי 2009	דיווח ממוכן מבנק ישראל לבנקים על קודי המוטב שבשימוש.
דצמבר 2009	החזרת זיכויים באמצעות מס"ב באופן ממוכן על ידי מערכת החזרות זיכויים.

ה. קודי מוטב לשימוש בשוברי גבייה ללקוחות הבנקים

לקוחות המעוניינים להפיק שוברי גבייה בכל הבנקים עבור תשלומים לחשבונותיהם צריכים לפנות תחילה אל הבנק שבו מתנהל חשבונם לשם קבלת קודי מוטב לשוברי הגבייה. אחר כך יפנו הבנקים אל מזכיר ועד המסלקה כדי שהוא יקצה להם קודי מוטב. לאחר ההקצאה ידווח בנק ישראל לכל הבנקים על הקצאות קודי המוטב.

בשנת 2009 הקצה בנק ישראל לפי בקשות הבנקים 134 קודים לשוברי גבייה ממוגנטים, לעומת 128 קודים בשנה הקודמת, מהם 109 קודים למגזר הפרטי ו- 25 לרשויות מקומיות.

ו. הגוף ליישוב חילוקי דעות בין הבנקים

הגוף ליישוב מחלוקות בין חברי המסלקה - "מותב המבררים" - ממשיך בפעילותו לפי פרק 207 לכללי המסלקה. את הגוף מרכז עו"ד טל נד"ב, וממלא מקום המרכז עו"ד רן ונגרקו, אשר יו"ר ועד המסלקה אצל עליהם את סמכויותיו לפי סע' ג' בפרק 207 בכללי המסלקה.

ועד המסלקה קיבל את המלצת ועדת המשפטים לשינוי בכללי המסלקה - אי פרסום שמות הלקוחות בהחלטות מותב המבררים, למעט מקרים שבהם השמות או חלקם רלוונטיים להחלטת המותב. במקום שהפרסום נדרש, על פי החלטת יו"ר ועד המסלקה, הדבר ייעשה רק לאחר התייעצות עם הצדדים למחלוקת.

היועץ המשפטי של איגוד הבנקים לעניין מותבי המבררים, עו"ד טל נד"ב, התנגד להחלטה שהתקבלה בוועד המסלקה, משום שלדעתו יו"ר מותב המבררים הוא האמור לאשר את הצורך בפרסום שמות הלקוחות.

הערותיו של עו"ד טל נד"ב יידונו במסגרת ועדת המשפטים.

רשימת המבררים מובאת בנספח ד' לדוח.

נספחים

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

נספח א'

חברי ועד המסלקה וממלאי מקומם שנתמנו לתקופה של שנתיים,

מ- 1 בינואר 2009 עד 31 בדצמבר 2010

ממלאי מקום של חברים	חברים	יו"ר	<u>נציגי בנק ישראל</u>
אריה לוי	חיים דרשן	מ"מ יו"ר	
נועה ששינסקי- לביא****	רונית ציטיאט		
אורן הדג'ס*	סשה שפושניק*		
שאול פרל	נעמה עוזרי**		
אמיתי לפידות**	ענת שבת*		
דרור נגר-הלוי***	אלעד יעקובי****		
<u>נציגי הבנקים</u>			
יצחק קונטנטה	שלמה אבידן		בנק דיסקונט לישראל בע"מ
עופר ציוני	יצחק פלורנטיין		בנק הדואר
חיים אברהם	שמואל אלון		בנק הפועלים בע"מ
מוטי שאול	דליה לבון**		הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
יהושע לוי	דוד שגב		בנק לאומי לישראל בע"מ
משה רומי	מאיר ניסים		בנק מזרחי טפחות בע"מ
אורן אברהם	תמר שכטר		סיטי בנק ישראל

* מונו החל מ- 22 במארס, 2009.

** מונו החל מ- 23 באפריל, 2009.

*** מונה החל מ- 25 ביוני, 2009.

**** מונו החל מ- 4 בינואר, 2010.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

נספח ב'

חברי המסלקה ומערך הייצוגים

קוד הבנק	שם הבנק	הבנק המייצג בסליקת ממסרים שאינם ממוגנטים	הבנק המייצג בסליקת ממסרים אלקטרוניים	הבנק המייצג בסליקה באמצעות מס"ב
4	בנק יהב לעובדי המדינה בע"מ	פועלים	פועלים	פועלים
9	בנק הדואר	+	+	+
10	בנק לאומי לישראל בע"מ	+	+	+
11	בנק דיסקונט לישראל בע"מ	+	+	+
12	בנק הפועלים בע"מ	+	+	+
13	בנק אגוד לישראל בע"מ	לאומי	לאומי	לאומי
14	בנק אוצר החייל בע"מ	פועלים	פועלים	פועלים
17	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ	+	דיסקונט	דיסקונט
20	בנק המזרחי - טפחות בע"מ	+	+	+
22	CITIBANK N.A.	+	+	+
23	HSBC BANK PLC	+	לאומי	+
25	BNP PARIBAS PLC	+	-	+
26	יובנק בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי	הבינלאומי
31	הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ	+	+	+
34	בנק ערבי ישראלי בע"מ	לאומי	לאומי	לאומי
39	STATE BANK OF INDIA	+	לאומי	+
46	בנק מסד בע"מ	פועלים	פועלים	פועלים
52	בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ	הבינלאומי	הבינלאומי	הבינלאומי
54	בנק ירושלים בע"מ	לאומי	לאומי	+
68	בנק דקסיה ישראל בע"מ	+	דיסקונט	+
99	בנק ישראל	+	+	+

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

המשך נספח ב'

הבנקים בתחום הרשות הפלסטינית החברים במסלקה*

מס'	שם הבנק	הבנק המייצג בסליקת ממסרים לא-ממוגנטים	הבנק המייצג בסליקת ממסרים אלקטרונית	הבנק המייצג בסליקה באמצעות מס"ב
37	בנק אלג'ורדון [Bank of Jordan]	פועלים	פועלים	פועלים
38	בנק אלתיג'ארי אלפלסטיני [Commercial Bank of Palestine]	פועלים	פועלים	פועלים
43	בנק אלאהאלי אלג'ורדוני [Jordan National Bank]	מרכנתיל דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
49	אלבנק אלערבי [Arab Bank Plc]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
66	בנק אלקאהירה עמאן [Cairo-Amman Bank]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
67	בנק אלעקארי אלערבי [Arab Land Bank]	פועלים	פועלים	פועלים
71	בנק אלג'ורדון ואלחליג' [Jordan Gulf Bank]	פועלים	פועלים	פועלים
73	אלבנק אלאסלאמי אלערבי [Arab Islamic Bank]	פועלים	פועלים	פועלים
74	HSBC בנק המזרח התיכון [HSBC Bank Middle East]	פועלים	פועלים	פועלים
76	בנק אלאסתתמאר אלפלסטיני [Palestine Investment Bank]	פועלים	פועלים	פועלים
81	בנק אלאסלאמי אלפלסטיני [Palestine Islamic Bank]**	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
82	בנק אלקודס ללתמניה ולסתתמר [Al-Quds Bank for Development and Investment]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
83	בנק אלאתיחאד ללדיכאר ואלאסתתמאר [Union Bank for Savings and Investment]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
84	בנק אלאסכאן [The Housing Bank]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט
89	בנק פלסטין [Bank of Palestine]	פועלים	פועלים	פועלים
93	בנק אלג'ורדון ואלכוויית [Jordan Kuwait Bank]	דיסקונט	דיסקונט	דיסקונט

* ייצוג סניפי הבנקים הפועלים ברצועת עזה על ידי "בנק הפועלים" הופסק ב-1 בינואר 2009, והייצוג על ידי "בנק דיסקונט" הופסק ב-10 בינואר 2009.

** ייצוג הבנק על ידי "בנק דיסקונט" הופסק ב-24 בפברואר 2009 וחודש ב-10 ביוני 2009.

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

נספח ג'

השינויים בכללי המסלקה, בנספחים ובתקנים בשנת 2009

פרק	נושא
202	הקדמת מושב שני בערב יום העצמאות
204	תיקון ההתחשבות בין הבנקים בגין הסליקה האלקטרונית
211	סכום האחריות של הבנק המציג
301	ממסרי סליקה
302	רשימת חברי המסלקה ומערך הייצוגים
303	מקומות מרוחקים- להחזרות באיחור
304	סניפים שיום המנוחה שלהם חל בהם שלא בשבת
305	סיבות להחזרה
306	נוסח אחיד לכתב שיפוי
307	רשימת הבנקים המשתתפים בסליקת צ'קים במט"ח
308	רשימת סניפי חנ"י
309	נוסח לדרישת תשלום צ'קים במט"ח
310	החותמות
311	נוסח כתב שיפוי בגין צ'ק חסר במטבע חוץ
401	הצגה והחזרה של חיובים שאינם ממוגנטים
402	הצגה והחזרה של זיכויים שאינם ממוגנטים
404	הצגת זיכויי גבייה ממוגנטים
410	דוח הצגות והחזרות חיובים שאינם ממוגנטים
411	דוח הצגות והחזרות זיכויים שאינם ממוגנטים

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

פרק	נושא
412	דוח הצגת ממסרים ממוגנטים בסליקה אלקטרונית
413	דוח החזרת ממסרים ממוגנטים בסליקה אלקטרונית
416	דוח סטטיסטי על ממסרי סליקה ידניים ליום אחד בחודש
421	דוח התחשבנות עם מיוצגים – הצגות והחזרות
429	טופס החזרת צ'ק עודף במטבע חוץ
501	הצ'ק האחיד
502	סליקה אלקטרונית - הצגות צ'קים בין הבנקים
503	סליקה אלקטרונית - החזרות צ'קים בין בנקים
504	הצגת זיכויים לבנקים אחרים באמצעות מס"ב
505	החזרות חיובים מהבנקים למס"ב
506	זיכויים וחיובים שנסלקו באמצעות מס"ב ומועברים ממס"ב לבנקים
507	קובץ חוסרים ועודפים המועבר לבנקים אחרים
508	מפרט לזיכויי גבייה ממוגנטים

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

נספח ד'

המבררים חברי הגוף ליישוב חילוקי דעות בין חברי המסלקה

שם הבנק		שם המברר	
בנק איגוד לישראל בע"מ		עליזה	רוזנס
בנק דיסקונט לישראל בע"מ		יצחק	קונטנטה
		אלונה	חזן
		ניסים	מדגיר
		מאיר	לינדזן
		דוד	פלג
בנק הדואר		בועז	רוזינסקי
		איציק	פלורנטין
בנק מזרחי טפחות בע"מ		שלמה	כץ
		עופר	מור
		מאיר	נסים
		משה	רומי
בנק הפועלים בע"מ		שמואל	אלון
		אפרת	שחר
		גדעון	דור
		אפרים	שוורץ
בנק לאומי לישראל בע"מ		רוני	ברנהולץ
		יהודה	אבני
		אשר	סרוסי
		דוד	שגב
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ		דן	סופר
		דן	קרני
		מרדכי	שאול
יובנק		גל	שטייגר
בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ		אלכס	גרינשפן
		לאה	דוידוב
		יואב	מינץ
מבררים שאינם עובדים של חברי המסלקה		יגאל	שפירא
מרכז מותב המבררים		טל	נד"ב

**דין וחשבון שנתי של ועד המסלקה על פעולותיו
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009**

נספח ה'

ועדות המשנה שפעלו בשנת 2009 במסגרת ועד המסלקה

1. ועדת משנה להדמיית צ'קים לעניין חוק עיצור צ'קים.
2. ועדת משנה לטיפול בתקשורת קבצי צילומי הצ'קים לעניין הדמיית צ'קים.
3. ועדת משנה להפסקת הסליקה הידנית.
4. ועדת משנה לאופן הסליקה של שוברי גבייה בין הבנקים.
5. ועדת משנה להסדרת תקן הצ'ק האחיד.
6. ועדת משנה לשינוי מבנה רשומה מבנקים למס"ב וממס"ב לבנקים.